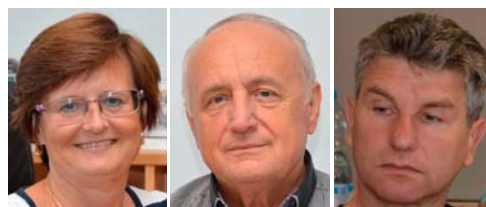

■ Co nového v roce 2020	str. 2
■ Zápisník M. Novotného	str. 3
■ Končí kauza Legios?	str. 4
■ Vedení NeRV informuje	str. 5
■ Termínovaný plán jednání	str. 6
■ Odbory DPMB členům OSŽ	str. 7
■ O zdraví...	str. 8
■ Za železnou oponu	str. 9
■ Výstava v NTM v Praze	str. 10
■ Tip na výlet	str. 11
■ Kam na dovolenou – Orion	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,
milí čtenáři
Nedrážního magazínu Obzor,

od 1. ledna píšeme rok 2020. Jaký bude rok, který se změnil úvodní číslovkou? Bude tento rok a s ním i celé následující desetiletí lepší? Spousta otázek co nás čeká, zůstává bez okamžité odpovědi. Vždy si přejeme, aby následující rok byl „lepší“, tj. plný pohody, vzájemného porozumění a bez zdravotních komplikací. Ale jaká bude skutečnost?

Fragnostici tvrdí, že rok 2020 bude podle čínského horoskopu rokem krysy. Co nám toto znamená, které přejme novým příležitostem a změnám, přinese? Věříme, že se jedná pouze o pozitivní změny.

Nyní mi ještě dovoluete letně ohlédnutí na rok 2019, který byl plný převratných událostí a změn. O pozicích změnách se píše lehce, zvláště když se Nedrážní republikový výbor rozšířil o zástupce z Dopravního podniku města Brna a existuje předpoklad, že nedrážní budou expandovat i do dalších resortů. Méně pozitivní informace se týká společnosti, končících jejich prodejem. Přesto díky odborům nedošlo k výraznému navýšení nezaměstnanosti v daných regionech.

Avšak ve vedení NeRV OSŽ je tomu jinak, kdy volby a úvodní foto místopředsedů NeRV OSŽ nám potvrdí změnu, kterou si vyžádala vzniklá situace.

Touto cestou bych ráda poděkovala bývalým i současným kolegům za jejich nelehkou činnost na poli odborů. Věřím, že společným úsilím budeme dále prosazovat práva OSŽ ke spokojenosti všech.

Závěrem si dovoluji Vám popřát hodně štěstí, zdraví a spokojenosti v roce 2020.

*Bc. Renata Dousková
místopředsedkyně OSŽ
a předsedkyně NeRV OSŽ*

K přání se připojuji

*Miroslav Novotný
místopředseda NeRV OSŽ*

*Martin Semirád
místopředseda NeRV OSŽ*

*Pour
Feliciter*

Šťastný nový rok 2020

CO NÁS ČEKÁ V ROCE 2020

MIMO JINÉ I PĚKNÉ ZMATKY

Rok 2020 už je v plném běhu a jako vždy počátkem roku nastupuje řada plánovaných i neplánovaných změn. S těmi soukromými si dokážeme jakž takž poradit, ale nad těmi, které jsou nám neodvolatelně určeny, zůstává mnohé z nich jsou pro nás některé i docela příjemné. Tak si tedy představme alespoň ty nejdůležitější a nejdůležitější. Samozřejmě se nevyhneme ani těm, nad kterými opravdu zůstává rozum stát.

Elektronické neschopenky

E-neschopenky měly fungovat už od ledna loňského roku, ale vláda projekt odložila. Posléze se práce na e-neschopenkách obnovily a spuštění probíhá 1. ledna 2020.

Vyšší rodičovský příspěvek

Vloni vláda schválila navýšení rodičovského příspěvku od 1. ledna 2020. Výše částky se bude odvíjet od dosavadního příspěvku a věku dítěte. Hned v úvodu roku se na pracovním úřadě začaly tvořit nekonečné fronty, přestože žádosti je možno podávat až do konce ledna.

Zvýšení důchodů

Polepšili si také penzisté. Vláda vloni schválila zvýšení důchodů pro rok 2020. Navýšení je v rozmezí 617 až 1 137 korun.

Navýšení minimální mzdy

Vláda schválila nárůst minimální mzdy (14 600 Kč). Od ledna 2020 vzroste o 1 250 Kč a vzrostou také na ni navázané zaručené mzdy.

Růst tabulkových platů

V letošním roce se přidání dočkají také státní zaměstnanci – například školníci, kuchařky, řidiči, pracovníci v kultuře nebo sociální pracovníci.

Připlatíme si za novostavbu

Pokud se chcete vyhnout drahým bytům či jejich nájůmům a rozhodli jste se postavit si vlastní dům, budete muset mít svoji stavbu ekologičtější a celkové náklady na dům v roce 2020 tak podraží.

Mýto na silnicích první třídy

Od 1. prosince 2019 nahradila firma CzechToll Petra Kellnera při vybírání mýta firmu Kapsch. Od 1. ledna 2020 se mýto rozšiřuje také na 900 kilometrů silnic první třídy.

Další vlna EET

Třetí a čtvrtá vlna EET se dotkne téměř všech podnikatelů. V kolotoči EET se tak ocitnou například lékaři, advokáti, instalatéri, farmářské trhy nebo letní festivaly.

Zdraží elektřina, plyn však může zlevnit

České domácnosti si příští rok mírně připlatí za elektřinu. Na druhé straně cena plynu bude stagnovat nebo se může dočkat poklesu.

Stravenkový paušál

Ministerstvo financí připravuje novelu zákona o daních z příjmů, která by měla přinést takzvaný stravenkový paušál. Odbory s tím však neshodují.

Vyšší daně

Vyšší zdanění cigaret, alkoholu nebo hazardu. Těmito změnami vláda plánuje v roce 2020 vybrat na daních přes 9 miliard korun do státního rozpočtu.

Spuštění portálu Moje daně

Elektronizace se nedočkají jen neschopenky, ale také finanční úřad. Online finanční úřad by měl být z pohledu daňových povinností rychlejší a snadnější. Lidé se vyhnou frontám na úřadech a budou moci povinnosti řešit z pohodlí domova.

Povinné čipování psů

Změny se nevyhnou ani psím mazlíčkům. Od 1. ledna 2020 se mění pravidla a psí známka už nebude stačit.

Zákoník práce

Vláda schválila novelu zákoníku práce, která obsahuje zavedení sdílených míst, nová pravidla dovolených či podmínky vysílání pracovníků do zemí Evropské unie.

Část ustanovení by podle plánu měla začít v praxi platit v polovině letošního roku a část od ledna 2021. Na podobě kodexu se dohodli zástupci vládních stran, odboráři a zaměstnavatelé. Zavázali se, že do textu při projednávání v Parlamentu už nebudou zasahovat a umožní hladké schválení.

Předloha spojuje dvě novely zákoníku do jedné – návrh se sdílenými místy, změnami dovolené a dalšími úpravami a návrh s evropskou směrnicí o vysílání pracovníků. Pokud by Česko evropská pravidla do svých zákonů nepřeneslo, hrozila by mu pokuta. Předpis EU má mimo jiné omezit takzvaný sociální dumping s konkurováním nižší mzdou.

Sdílená místa

Podle novely by sdílená místa měla mít v Česku jasná pravidla od roku 2021. O jednu pozici by se dělilo víc pracovníků s kratším úvazkem. Ministerstvo práce si od změny slibuje zlepšení zaměstnávání matek s malými dětmi či seniorů.

Dovolená se bude počítat jinak

Mělo by se změnit i započítávání dovolené.

Neměla by se poskytovat za odpracované dny, ale za odpracovanou dobu. Spojovala by se tedy s týdenní pracovní dobou. Odrazily by se v ní tak snížené úvazky. Neměla by se krátit za omluvenou nepřítomností v práci. Změnit by se mělo i poskytování náhrady mzdy za dovolenou při vyslání na práci do státu EU, kde se tato částka platí z takzvané dovolenkové pokladny.

Dohody o provedení práce

Zaměstnavatelé by už také nemuseli vydávat potvrzení o ukončení dohody o provedení práce. Dostávali by ho dál jen lidé se srážkami či s nemocenským pojištěním.

Doručování písemností

Zákoník upravuje doručování písemností zaměstnancům i zaměstnavatelům. Situaci komplikovalo to, že si lidé poštu nepřebírali a že se firmy nenacházely na uvedené adrese z rejstříku. Nově se budou písemnosti považovat po určité lhůtě za doručené.

Výpovědi

Zpřesnit se mají také podmínky pro výpověď, kterou dá pracovník kvůli přechodu na jinou práci.

Odškodnění

Má se zvýšit i jednorázové odškodnění pozůstalých po pracovníkovi, který zemřel v práci, a úhrada za zřízení pomníku či desky. V případě odškodného místo jednorázové částky nejméně 240 000 korun by to měl být nejméně dvacetinásobek průměrné mzdy. Pro stanovení sumy se má používat průměrný výdělek za první tři čtvrtletí předchozího roku. Dosud se na pomník poskytovalo nejméně 20 000 korun, nově by to měl být aspoň 1,5násobek průměrné mzdy.

Změny jízdného

Změnám se od 1. ledna 2020 nevyhne ani česká železnice.

ZMATEK NA ŽELEZNICI

Na jižní Moravě přestanou platit jízdenky Českých drah, změny přijdou i jinde.

Cestující od 1. ledna 2020 si už při jízdě po jižní Moravě osobním či spěšným vlakem Českých drah (ČD) nebudou moci koupit jízdenku ČD, ale jen krajskou jízdenku. Výjimku budou mít zatím ještě lidé při cestě z jiných krajů, aby si nemuseli na jednu cestu kupovat více jízdenek.

Zmatek nad zmatek pro cestující ve vlacích. Z nové smlouvy mezi Českými drahami a Jiho-moravským krajem vyplývá, že si lidé budou muset kupovat jiné jízdenky pro jízdu po kraji a jiné pro jízdu do jiného kraje.

Navíc obdobná omezení začnou platit i v některých dalších krajích.

Nová smlouva mezi ČD a krajem by měla platit tři roky. Platnost začíná okamžikem, kdy není funkční národní tarif platný pro všechny cesty bez ohledu na to, jaký dopravce na trati jezdí a kdo spoje objednává. Situace, kdy není možno jet na jízdenky ČD, zatím existuje jen na několika málo tratích, například na šumavských lokálkách. Od letošního roku se však rozšiřuje po celé republice na dálkové i regionální spoje.

Lidé, kteří byli zvyklí nakupovat lístky na e-shopu ČD, už tuto možnost mít nebudou. Jízdenku bude možno koupit na nádraží (bude-li tam pokladna), v krajské aplikaci Poseidon nebo přímo u průvodčích ve vagonech se železným pruhem (výjimku tvoří cestující s dítětem do tří let věku, s kočárkem, s jízdním kolem a ti, kteří mají sníženou schopnost pohybu či orientace. Ti mohou nastoupit bez pokuty do kterékoliv vozu).

Odlišný přístup zvolil například Liberecký kraj, který také nese riziko tržeb, avšak lidé si zde budou moci zatím vybrat, jakou jízdenku si koupí.

Nemožnost koupit si jízdenku ČD také pro cestující znamená, že nemohou použít zákaznické programy drah IN25 a IN50. V některých případech je třeba jízdenka s IN25 levnější než krajské jízdné, v jiných případech je to naopak.

Ministerstvo dopravy za současný stav odpovědnost necítí. Kraje si musely tuto nekomfortnost uvědomit. Náš úřad není oprávněn vstupovat do objednávky krajských vlaků. Situace je důsledkem regionalizace v roce 2002, kdy se rozhodlo, že se regionální dopravní obslužnost v plné míře přenesla na kraje.

V rámci přípravy Koncepce veřejné dopravy otevřelo v letech 2014 a 2015 ministerstvo otáz-

ku, zda by železniční doprava neměla být v plné míře přenesena na stát. Toto řešení však většina klíčových zúčastněných subjektů zcela odmítla.

Problémy s mnoha různými jízdenkami vyřeší až národní tarif. Ministerstvo však s jeho přípravou zaostalo za liberalizací železnice. Začne platit podle návrhu zákona letos v prosinci.

Problémy nastaly i při využívání režijních výhod, především v Jihomoravském kraji. Reakci předsedy OSŽ Mgr. Martina Malého najdete na stránkách OSŽ. Zde je úryvek z něho: „Jako OSŽ jsme se velice snažili vedení JMK, ČD a SŽDC přimět k větší vzájemné vstřícnosti při hledání společného všestranně vyhovujícího řešení časových příplatků k režijkám. Bohužel zájmy těchto tří subjektů jsou v tomto konkrétním případě z celé řady důvodů velice rozdílné, komunikace mezi nimi složitá a spolupráce nevalná. Výsledné řešení režijních výhod ve vlacích JMK je v důsledku toho velice nedokonalé a osobně jej rozhodně nevnímám jako optimální výsledek.“

Dne 7. ledna 2020 se v sídle OSŽ v Domě Bohemika v odpoledních hodinách uskutečnilo společné jednání představitelů odborových organizací působících na železnici za účelem domluvy na společném postupu v problematice režijních výhod ČD, zejména s ohledem na aktuální situaci, kdy od 1. ledna 2020 není pro všechny držitele režijek zajištěna možnost na základě časového příplatku využívat vlaky ČD objednávané Jihomoravským krajem.

Po důkladném zhodnocení aktuální situace v oblasti režijních výhod ČD bylo přijato společné stanovisko odborových organizací působících na železnici k této problematice:

Odborové centrály působící na železnici jsou hrubě nespokojeny se stavem, (jak je uvedeno výše – pozn. red.) kdy od 1. ledna 2020 není pro

většinu držitelů režijek zajištěna možnost využívat režijních jízdních výhod ve vlacích ČD objednávaných Jihomoravským krajem. Žádají proto důrazně všechny zainteresované strany, aby nejspíše do 30. ledna zajistily tuto možnost za reálných a přijatelných cenových podmínek odpovídající charakteru tohoto benefitu.

Současně žádají zahájení jednání o nalezení systémového řešení problematiky režijních výhod na železnici na tom principu, aby v případě brutto smluv mezi krajem a ČD byla výše případné kompenzace od ČD pro daný kraj za užívání vlaků objednávaných tímto krajem držiteli režijek vypočtena jako podíl z celkové částky vybrané za roční prolongaci režijních výhod všech držitelů režijek odpovídající podílu dotčených vlaků na celkovém objemu vlaků zajišťovaných ČD. V případě, že tyto požadavky nebudou splněny, podporují všechny odborové centrály stávkou vyhlášenou OSŽ, která by se týkala železniční dopravy v Jihomoravském kraji.

Pod toto stanovisko se podepsaly:

Odborové sdružení železničářů (OSŽ)
Federace strojvůdců ČR (FSČR)
Svaz Odborářů Služeb a Dopravy (SOSaD)
Aliance drážního provozu (ADP)
Federace vlakových čet (FVČ)
Federace železničářů ČR (FŽČR)
Federace vozmistrů (FV)
Demokratická Unie Odborářů (DUO)
Unie železničních zaměstnanců (UŽZ)
Odborové sdružení zaměstnanců síťových odvětví (OSZSO)
Čech strojvůdců ČR (CS ČR)

Vývoj sledujte na webových stránkách Odborového sdružení železničářů www.osz.org

Ze zápisníku Miroslava Novotného

MODERNÍ TECHNOLOGIE USNADŇUJÍ PRÁCI

Skvělou příležitostí, jak v budoucnu získat zaměstnání v prestižní firmě, je zapojit se do systému výchovy učňů ve společnosti. Výrobní firmy pociťují stále větší nedostatek lidí s technickým vzděláním. Proto čím dál častěji oslovují žáky již na základních školách a středních odborných učilištích.

Např. Metrostav má ucelený systém výchovy učňů, který ve společnosti funguje více, než deset let. Cílem stipendijního programu je zvýšit zájem o stavební obory. Žáky během studia finančně a hmotně podporuje. Dostanou náborový příspěvek, pobírají stipendium, na konci školního roku vyhodnotí nejlepší žáky, kteří obdrží finanční odměnu. Žáci fasují pracovní oblečení, dostanou profesní nářadí, hradí jim také ubytování, snídaně a večeře.

V rámci ústeckého regionu dlouhodobě spolupracuje Metrostav se Střední průmyslovou školou stavební a Střední odbornou školou stavební a technickou v Ústí nad Labem. Podporovanými obory v této škole jsou: strojní mecha-

nik (zámečnický), zedník, tesař a instalatér. Najdou zde uplatnění i středoškoláci, proto spolupracují také s Gymnáziem a Střední průmyslovou školou v Duchcově.

Smluvní žáci (učni) mají možnost vykonávat odborný výcvik na pracovištích, kde si vyzkouší nejen reálnou pracovní náplň, ale seznámí se také s budoucími kolegy. Během prázdnin jim firma nabízí brigády. Mohou si přivydělat a současně zlepšit své dovednosti. Také středoškolákům umožňují projít odbornou praxí na stavbách. Je to oboustranně přínosné.

Benefity, které firma nabízí

• **Náborový příspěvek** • **Stipendium** • **Pracovní oblečení a nářadí** • **Úhradu ubytování a stravování v domově mládeže** • **Finanční odměnu pro nejlepší žáky** • **Možnost brigád** • **Odborný výcvik** • **Jistotu práce ve velké, stabilní společnosti** • **Skvělý kolektiv** • **Jistotu pravidelného příjmu + bonusy** • **Možnost dalšího profesního rozvoje**

Také ve stavebnictví platí, že stále výkonnější a sofistikovanější technika výrazně usnadňuje lidem práci.

Nejtěžší práce na stavbě běžně zastávají stroje. Bez bagrů, nakladačů, válců nebo jeřábů si to už dnes nedovedeme představit. Neméně významným pomocníkem je široká škála ručního elektrického nářadí. Svářečky, aku vrtačky, pily, šroubováky... Ale ani technika není všemocná. Pomáhají různé přípravky, např. drobné pomocné ocelové konstrukce, rošty, atd.

Profese zámečníka, elektromontéra, zedníka a dalších je dnes ve firmách velmi ceněná, přesto školy technického typu dnes mají problémy naplnit třídy. Mladí lidé o tyto školy nemají zájem, každý chce mít maturitu, když však nepokračují studiem na vysoké škole, nebývá jejich uplatnění příliš dobré. Dá se říci, že lepší je mít výuční list, něco umět a řemeslem se člověk vždycky užívá.

Nájemní vztah společnosti DAKO-CZ prozatím trvá HEAVY MACHINERY SERVICES (DŘÍVE LEGIOS) KOUPILA TSS OSTRAVA

Jak jsme již uvedli vloni na podzim, výrobce vagonů HMS, dříve známý jako Legios, je v úpadku od února 2014. HMS má sídlo v Českých Velenicích na Jindřichohradecku. Krajský soud opakovaně zamítl reorganizaci firmy HMS a v červnu prohlásil konkurz na její majetek. Legios Loco je od poloviny července také v insolvenční, insolvenční návrh na sebe podala sama firma. Zdůvodnila jej tím, že insolvenční správce HMS Petra Hýsková paralyzovala činnost Legiosu v areálu, odkud firmu a její zaměstnance vykazala a pronajala prostor DAKO-CZ. Podle Krajského soudu v Českých Budějovicích se řídicí struktura HMS prolíná s vedením společnosti Legios Loco.

Traťová strojní společnost (TSS), kde mají rovněž nedrážní odbory své zastoupení, jak jsme rovněž informovali v závěru loňského roku, v souladu s podmínkami výběrového řízení bezhotovostně složila celou kupní cenu, která činí 751 milionů za zkrachovalou lounskou vagonku.

Areál Heavy Machinery Services (HMS) bývalého Legiosu by chtěla převzít co nejdříve, ideálně ještě tento měsíc. Vzhledem k tomu, že má firma zajištěn dostatek zakázek v segmentu výroby i oprav železničních kolejových vozidel, potvrzuje plnou připravenost ještě více rozvíjet technické výrobní a opravárenské kapacity a zejména využít zkušenosti stávajících pracovníků k pokračování a prohloubení výroby.

TSS koupila výrobní areál v Lounech ve výběrovém řízení v rámci zpeněžení majetku dlužníka, nabídky podalo celkem pět zájemců, do finále postoupili tři. Kromě TSS ještě současný nájemce Vagonka Louny, třetím byla brněnská společnost LB Investment 2015.

Nejvíce byla za tento rozsáhlý areál v blízkosti železničního nádraží v Lounech ochotná zaplatit Traťová strojní společnost (TSS) se sídlem v Ostravě. Nabídla částku 750,75 milionu korun. Tato částka však několikanásobně překračuje hodnotu HMS, kterou znalec ohodnotil na 238 milionů korun.

TSS, jež je součástí železniční skupiny Rail Invest, kterou vlastní bratři Peter a Rudolf Šuškoví, výrazně přeplatila současného nájemce Vagonku Louny. Bratři Šuškoví prostřednictvím skupiny Rail Invest vlastní firmy, které se specializují na opravy, rekonstrukce a modernizace nákladních vagonů. Sama TSS provádí rekonstrukce a výstavbu železničních tratí a zabývá se opravami traťových strojů a speciálních železničních vozů.

Připomínáme, že vagonka v Lounech, která se dříve jmenovala Lostr a Legios, dluží věřitelům téměř 3,3 miliardy korun a od roku 2014 je v úpadku. Celou insolvenční provázela

řada nejasností a podezření z podvodů. Soudu s odůvodněním, že se firma snaží především zajistit co největší prospěch společnosti Legios Loco, na níž je ekonomicky i personálně závislá, zamítly její reorganizaci a poslaly ji do konkurzu. Ten vrcholí právě zpeněžením majetku dlužníka včetně prodeje jeho areálu.

Z něj za dramatických okolností loni na začátku léta, o nichž jsme čtenáře také informovali, dostala Legios Loco výpověď, areál insolvenční správce následně pronajala společnosti DAKO-CZ ze skupiny Czechoslovak Group. Od začátku listopadu je nájemcem její dceřiná společnost Vagonka Louny.

Společnost Vagonka Louny ze skupiny Czechoslovak Group má nájemní smlouvu na dobu neurčitou. Další postup bude tedy záležet na jednání mezi všemi stranami. Podle odborů je v zájmu všech stran, aby byla vagonka v co nejlepší kondici a aby zůstalo to nejcennější, co má, tedy kádr zkušených zaměstnanců. Aktuálně zde pracuje přibližně pět set lidí.

Názor odborů podpořil lounský starosta Pavel Janda: „Věřím, že nový majitel bude postupovat citlivě, zachová v areálu provoz a zainvestuje do něj.“

Foto: Jan Buchta

Kdy nemáte nárok na odškodnění? Úrazy na pracovišti – denně se v Česku v zaměstnání zraní na 120 lidí

Desítky tisíc lidí se rok co rok v práci zraní. Člověk, kterému se během výkonu práce stane úraz, má ve většině případů právo na odškodnění. Zaměstnavatelé jsou pro tyto případy pojištěni. V některých případech, když se sečtou všechny položky bolestného, cestovného, ušlého zisku až po kompenzaci ztížení společenského uplatnění, může jít až o státisíce.

Jsou ale i případy, kdy za úraz v práci nedostanete nic!

Přehled situací, kterých byste se měli vyvarovat, abyste se v případě pracovního úraza nepřipravili o odškodnění:

Hrubé porušení pracovních předpisů

Některé profese vyžadují, aby zaměstnanci při výkonu práce nosili například ochranné pomůcky či se jiným způsobem především kvůli bezpečí řídili určitými pravidly. V technických provozech jsou velmi přísné požadavky na bezpečnost. Zahrnují nošení ochranných pomůcek, ale i přesné postupy. Pokud je zaměstnanec nedodrží a něco se mu stane, bere se ohled na to, že hrubě porušil své povinnosti. Jako příklad hrubého porušení lze uvést například obráběče, který si k práci nevezme povinné rukavice či lakýrníka, který se vyhýbá použití respirátoru.

Práce načerno

Pracovat tzv. načerno znamená nemít podepsanou smlouvu. A pokud se během výkonu takovéto práce zraníte, na odškodnění můžete zapomenout. K odškodnění je třeba, aby existovala řádná a oběma stranami podepsaná pracovní smlouva. Pokud ji zraněný nemá, pro pojišťovnu jako by vlastně vůbec nepracoval.

Úraz pod vlivem alkoholu či drog

Na odškodnění můžete zpravidla zapomenout, pokud se v práci zraníte a následně se zjistí, že jste měli v krvi alkohol, případně jinou návykovou látku. Nejenže jste porušili pracovní předpisy, ale i pracovní právo, a za úraz tak odpovídáte sami. A nejen to, alkohol a drogy na pracovišti jsou navíc i důvodem k okamžité výpovědi.

Úraz po pracovní době

Nestihli jste svou práci dodělat během řádné pracovní doby a zůstanete tak na svém pracovišti déle. Možná ani netušíte, že kdyby se vám v takové situaci stal úraz, odškodnění vám přiznat nemusí. Svou roli hraje i pracovní doba. Pokud se v práci zdržíte a úraz se vám stane v podstatě už mimo hodiny, kdy máte být v zaměstnání, budete mít s odškodněním problémy. V podstatě se vám úraz stal jako soukromé osobě, nikoliv jako zaměstnanci.

Pokud se úraz stane během přesčasů, záleží i na konkrétní situaci. Děláte přesčas s vědomím nadřízeného nebo na jeho příkaz? Pak se zpravidla jedná o pracovní úraz.

Nehřte se do práce, která vám nenáleží

Problémy s výplatou odškodnění mohou nastat i v případě, že se zraníte během činnosti, kterou nemáte ve své náplni práce. Vykonávání práce, která není náplní práce daného zaměstnance, ke které není proškolen nebo není tato práce nařizována zaměstnavatelem, se pracovníkovi může vymstít. Pokud se v takové situaci zraní, odškodné s vysokou pravděpodobností nedostane. Sám totiž nese zodpovědnost za to, že se na vlastní riziko pustil do práce, ke které nemá kompetenci. To je záležitost technických a manuálních oborů – pokud se zraníte ve chvíli, kdy za nestíhajícího kolegu píšete e-mail klientovi, problém to nebude.

M.N.

Evropská komise souhlasí s převzetím Škoda Transportation

a několika dalších firem v Česku, ve Finsku a na Kypru investiční skupinou PPF Petra Kellnera. Komise to uvedla v tiskové zprávě s tím, že transakce nevyvolávají obavy z ohrožení hospodářské soutěže. V Nizozemsku sídlící finanční skupina PPF Group tak kromě Škody Transportation může podle komise převzít také v Česku sídlící VÚKV, Škodu Investment a Bammer Trade. Ve Finsku PPF získá společnost Jokiaura Kakkonen a na Kypru holdingovou firmu Satacoto. Souhlas Evropské komise je jednou z důležitých podmínek dokončení celé obchodní transakce. Skupina Škoda Transportation s více než 5300 zaměstnanci je největší firmou zabývající se dopravním strojírenstvím ve střední a východní Evropě. Vyrábí tramvaje, příměstské elektrické vlaky, lokomotivy, soupravy metra, trolejbu-

sy nebo elektrobuses. Skupina PPF, která Škodu Transportation koupila loni na podzim údajně za více než deset miliard korun, působí v bankovníctví a finančních službách, telekomunikacích, biotechnologiích, pojišťovnictví, nemovitostech a zemědělství. Mezi zájemci o převzetí Škody Transportation byl skoro rok za favorita považován největší výrobce kolejových vozidel na světě, Railway Rolling Stock Corporation (CRRC) z Číny. Poté do hry vstoupil konkurenční německý Siemens. Nakonec se však stala kupcem Kellnerova PPF.

M.N.

Stavební společnosti mají za sebou úspěšný hospodářský rok 2018/19

Je vidět oživení stavebního trhu. Dopravní stavby jsou závislé na veřejných investorech, ať již to je stát, kraje a jimi zřízené investorské organizace a správy silnic nebo města a obce, a ti jsou pod vlivem politiky a politiků. Negativní důsledky těchto dřívějších především politických, mocenských a mediálních „bojů“ bohužel cítíme dodnes.

Výhledy na další rok nejsou špatné. Je znát, že vedle státních investorů jako je ŘSD nebo SŽDC, víc stavebních veřejných zakázek připravují a vypisují i kraje, správy silnic, města či obce. Na jejich aktivitě je především závislé, po čem budou uživatelé jezdit. Cílem je dostat se na evropský standard a v kvalitě dopravních sítí dosáhnout úrovně západních zemí. Znamená to dostavět železniční, dálniční síť, obchvátý měst a obcí, zvýšit bezpečnost, propustnost a komfort dopravy na silnicích všech tříd. Proto se zakládal Státní fond dopravní infrastruktury, aby se stabilizovalo financování.

Nelze se však dívat přehnaně optimisticky. Stačí se podívat na prostředí, v němž podnikáme. Procesy ve stavebnictví přes všechny přísliby nezjednodušily. Příprava staveb se nijak nezkracuje, neurychluje, nezjednodušuje. Totéž je v realizační fázi. Ke škodě věci, protože byrokracie, papírování, procesování, všemožné komplikace a průtahy rostou míry až do obludných rozměrů.

Příprava staveb je složitý, mnohaletý proces se sérií koordinací záměrů a cílů, průzkumů, plánování, projektování atd. Některé projekty či investiční záměry jsou třeba na dlouhou dobu odloženy. Projektanti se rozhodují pod-

le úrovně znalostí, kterou v té době můžou mít. Další roky se připravují stavební povolení, soutěž a až potom se staví. Za tu dobu se toho mnoho změní. U nás příprava staveb trvá i 15 let. Stavění objektivně přináší a bude přinášet změny, na které je nutno reagovat.

Zatím se zdá, že poptávka po stavebních výkonech hlavně v inženýrském stavitelství neklesá a investoři jsou stále pozitivně naladěni.

Je třeba se také ohlédnout. Předchozí ekonomická krize nám ukázala i druhou tvář, když během ní z oboru odešlo hodně lidí. A trvalo, než se adekvátně nahradili, protože dobří stavbaři se nenarodí ze dne na den. Spoléhat přitom na pracovní síly ze zahraničí není samospasitelné. Měli bychom proto hledat rezervy i na domácím trhu práce a konečně pozměnit i strukturu školství, zvláště toho učňovského a technického.

Na konci prázdnin se opět rozvířili debaty politiků o Národním investičním plánu do roku 2030. Investiční plán lze však brát spíše jako vizi. Z hlediska infrastruktury víme, co v Česku chybí vybudovat, aby se zlepšily životní podmínky obyvatel pro podnikání a ekonomickou prosperitu. Třeba v dopravě víme celá léta, co je třeba postavit a opravit, abychom se vyrovnali vyspělým západoevropským zemím. Od roku 1989 se snažíme tento deficit dohnat.

Hodnocení tendrů výhradně podle ceny

Pro veřejné zadavatele je to nejjednodušší. Přijdou čtyři nabídky, jeden je nejlevnější, dáme mu to, ať je to kdokoli. Investor a jeho zaměstnanci pak mají jistotu, že je nikdo nebude napadat, proto volí cestu nejmenšího odporu, neboť jde o veřejné prostředky. Je pro ně složité, aby se zabývali tím, že nejlevnější firma je ve špatné ekonomické situaci, nemá kapacitu, nebo s ní jsou špatné zkušenosti. Co je nejlevnější, nemusí být nejlepší. Kdyby se nerozhodovalo jen podle ceny, rozhodně by to pomohlo kvalitě životnosti staveb.

V Rakousku jde samozřejmě rovněž o cenu, ale trh je stabilnější. Preferuje se kvalita, spolehlivost, ale i společenská odpovědnost. Sousedu je možné závidět partnerské vztahy mezi investorskými a dodavatelskými firmami.

Technické a věcné změny na stavbách se řeší vesměs společně a bez podezírání z nekvalitních praktik. Podobně se uznávají například inflační vlivy či nárůsty cen hlavních stavebních komodit během několikaleté výstavby. A preferuje se odbornost.

Změny, které by pomohly vše urychlit

Návrat k „normálnosti“. Opravdoví partneři, kteří budou tvořit a konstruovat, kteří by byli kvalitním oponentem a jen věci nerozporovali, nevymýšleli sankce, nehrozili soudy. Smlouvy o dílo, smluvní a obchodní podmínky prosazují týmy právníků. Stavební technici se v té právní džungli ztrácejí a ocitají pod čím dál větším tlakem. Vytvořit tvůrčí prostředí a obchodní partnerství, je na místě.

Součástí toho by mělo být i zlepšení podmínek, aby dodavatelé stavebních prací a zhotovitelé mohli uplatnit oprávněné zvýšené ná-

klady. To je naprosto klíčové, protože od doby vypsaní soutěže do realizace uplyne dlouhá doba a oproti původním kalkulacím se mezitím zdrazí veškeré vstupy či jejich podstatná část. Proto je potřeba mít možnost uplatnit změny nákladových cen u rozhodujících položek. Nechat rizika jen na dodavatelích není už únosné.

O budoucnosti si rozhodujeme všichni. Občané, politici, investoři, dodavatelé. Tím, co umíme, jak svou práci děláme s hrdostí na obor, kterému se věnujeme. Jak stavitelé od stavebních firem, tak projektanti, technici investorských organizací nebo pracovníci odborů dopravy. Je třeba brát svou práci jako službu veřejnosti. Pracujme pro úspěch, ale ne za každou cenu.

Je nutné, aby se jednotlivé strany pochopily, respektovaly, uznávala se oprávněnost požadavků a zase se stala běžnou kolegiální spolupráce. Žádnou stavbu nelze vyprojektovat tak, aby se během ní nenarazilo na nutné změny. Zároveň není jednoduché plánovat a budovat a nasazovat kapacity, když se zahájení stále oddaluje jen proto, že odpovědní lidé otálejí s rozhodnutím. Čas jsou peníze. Na to by se nemělo zapomínat.

M.N.

Tramvaje v Praze

DPP v současnosti provozuje 250 tramvají 15T ForCity nakoupené na základě kupní smlouvy z roku 2006. První tramvaj 15T si DPP převzal v roce 2011, poslední letos v únoru. První tramvaje 15T byly vybaveny pouze ventilací, nicméně na základě jednání a následné dohody mezi DPP a výrobcem, společností Škoda Transportation, byly zhruba od poloviny roku 2015 a 126. vozu v pořadí (evidenční číslo 9326) všechny vozy dodávány již s kompletní klimatizací. DPP hledal řešení, jak dovybavit klimatizací i ostatní, dříve dodané tramvaje 15T. Letos v únoru společně s výrobcem tramvají nechal nainstalovat do jednoho vozu 15T, který byl vybaven pouze ventilací, prototyp nejmodernější klimatizační jednotky Poll. Příprava na zkušební provoz na tomto voze s evidenčním číslem 9285 probíhala od 25. 2. do 14. 6. 2019 pod dohledem a v souladu s podmínkami stanovenými Drážním úřadem ČR. Zkušební provoz jako takový byl Drážním úřadem stanoven za jím určených podmínek do 31. 10. 2019, po dohodě všech stran byl prodloužen do 31. 3. 2020.

M.N.

Termínovaný plán jednání

orgánů OSŽ a NeRV na rok 2020,

vypracovaný na základě připomínek členské základny a schválený na jednání Ústředí OSŽ

Měsíc	P OSŽ	Ú OSŽ	NeRV
Leden	7.1.	22. - 24.1. Rajecké Teplice	
Únor	4.2.	19.2.	11.2.
Březen	3.3.	18.3.	
Duben	7.4.	22.4.	28.4.
Květen	5.5.	20.5.	
Červen	9.6.	24.6.	15. až 17. 6. společně se školením OSTRÝ
Červenec	7.7.		
Srpen	11.8.		
Září	8.9.	16.9.	15.9.
Říjen	6.10.	21.10.	
Listopad	3.11.	18.11.	23. až 25.11. Rajecké Teplice
Prosinec	2.12.	16.12.	

Zkratky: Ú OSŽ – Ústředí Odborového sdružení železničářů
P OSŽ – Představenstvo Odborového sdružení železničářů
NeRV – Nedrážní republikový výbor – nejvyšší orgán nedrážní sekce
účast zástupců všech ZO OSŽ (podle statutu NeRV a rozhodnutí Ú OSŽ ze dne 26.6.2019)

Školení pořádaná kanceláří předsedy OSŽ budou vypsaná na 1. a 2. pololetí v novém roce v měsíci lednu a září 2020. Témata a lektori budou konkretizováni podle požadavků ZO OSŽ a reakce na změnu zákonů v ČR.

Zpracoval a předkládá místopředseda NeRV Miroslav Novotný

Odborům v brněnském dopravním podniku se podařilo vyjednat pro všechny členy OSŽ desetiprocentní slevu na vybraný sortiment poskytovaných služeb společnosti REDBOX PARK.

Jedná o tyto služby:

Portálové mytí (kartáče):

■ Uplatnění slevy je možné pouze v prodejně (ne na venkovním terminálu) po předložení členského průkazu.

Samoobslužná zařízení (tlakové boxy, vysavače, tepovač, pračka koberců):

■ Při nákupu nabíjecího klíče už bude sleva, stejně tak při dalším nabití (Nelze měnit čas mytí, proto je možné slevy uplatnit pouze při použití „klíče“).

■ Lze i jednorázově, tzn. koupit klíč se slevou, vypotřebovat kredit a následně vrátit po předložení členského průkazu.

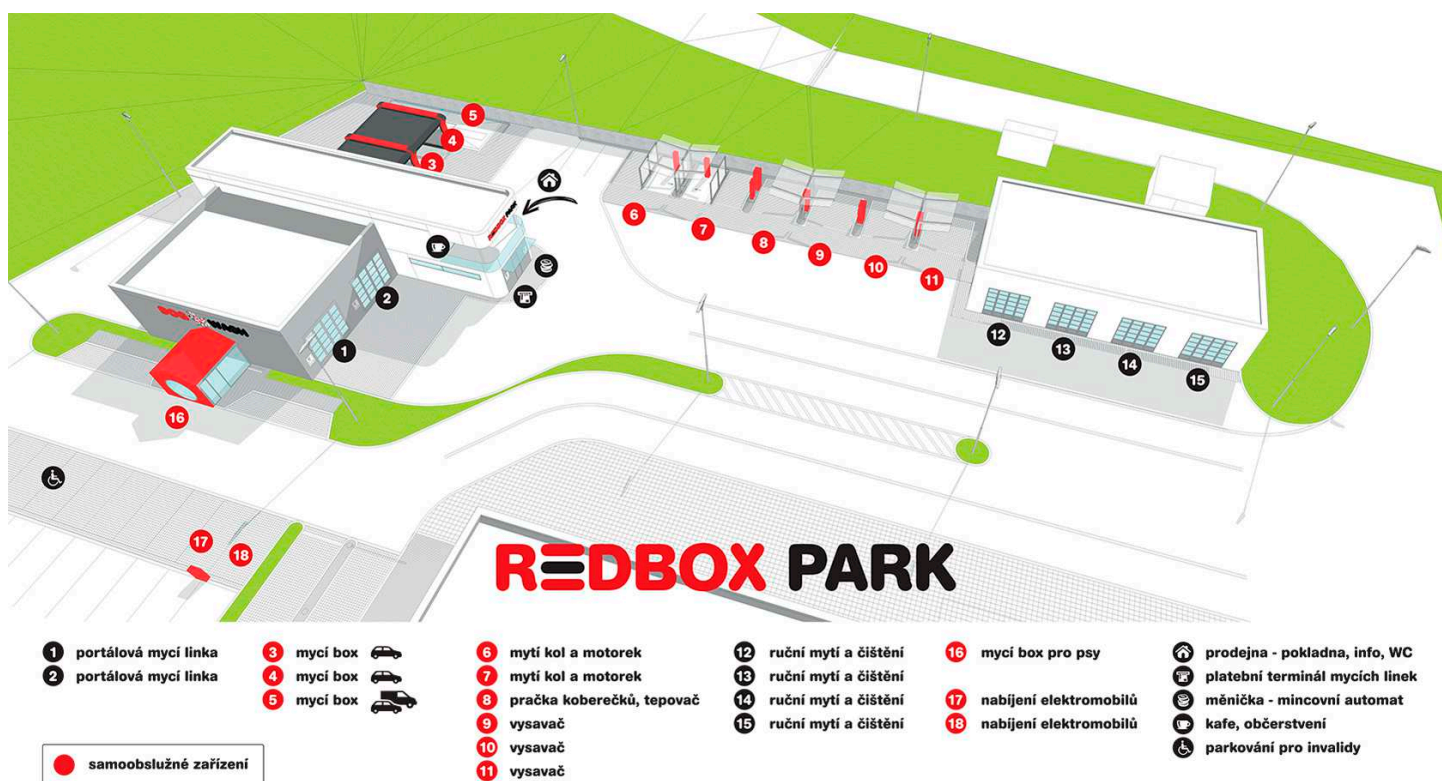
Čistící centrum:

■ Sleva se uplatní při převzetí vozu a platbě na pokladně opět po předložení členského průkazu.

REDBOX PARK s.r.o. je provozovatelem nového mycího centra v Brně, nabízejícího široké spektrum služeb v oblasti čištění motorových vozidel s využitím nejmodernějších technologií na trhu. V rámci jednotlivých linek se firma specializuje nejenom na ruční mytí, čištění interiéru či automatické portálové mytí, ale poskytuje i možnost využít širokou škálu samoobslužných mycích zařízení.

Areal společnosti REDBOX PARK se nachází na ulici Jihlavská, v těsné blízkosti konečné tramvají ve Starém Lískovci.

Sleva je poskytována POUZE po předložení členské legitimace OSŽ na pokladně, a to před využitím služeb.

KDO JSME?

Jsme nejmodernější a nejkompaktnější mycí centrum v Brně.

- provoz 7 dnů v týdnu
- nejmodernější technologie na trhu
- možnost on-line rezervace
- profesionální spolupráce s firmami
- individuální zákaznické programy a předplacené karty
- široké spektrum doplňkových služeb

🕒 Po-Pá 7.00-21.00
So-Ne 9.00-21.00

Máte vozový park a potřebujete se o něj postarat? Nabízíme profesionální spolupráci v oblasti kompletního mytí a čištění Vašich firemních vozů.

Rychle, efektivně a bez starostí!

☎ +420 725 255 255
✉ info@redboxpark.cz
📍 Jihlavská 31, Brno

www.redboxpark.cz

MYCÍ CENTRUM

Umyjeme vše na co si vzpomenete...

Milé čtenářky a čtenáři,

v novém roce Vám přeji pevné zdraví, hodně štěstí, mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Začátek roku věnujeme začátku života – graviditě, těhotenství. Život začíná oplozením vajíčka a končí zánikem jedince. Začátek nového života probíhá náročně, ale plynule a rychle. Z jediné buňky oplodněného vajíčka (zygoty) se vyvine zralý plod, novorozenec. Jednobuněčnost je předstupněm mnohobuněčnosti.

Gravidita – těhotenství je období od početí, koncepte až po narození dítěte. Průměrná doba trvání je 10 lunárních měsíců (lunární měsíc 28 dnů), 9 kalendářních měsíců, 40 týdnů. Je to 280 dnů od 1. dne poslední menstruace. Tato doba se dělí na tři části – trimestry. Trimestr – třetina těhotenství, tři po sobě jdoucí kalendářní měsíce. Gravidita se dělí z praktických důvodů na tři trimestry. Některé poruchy, obtíže, komplikace jsou typické pro určitý trimestr, ranní nevolnosti pro první, EPH gestóza pro třetí. V prvním trimestru, kdy se u zárodku vyvíjejí základy budoucích orgánů, je největší nebezpečí jeho poškození.

Koncepte – početí, oplodnění. Dochází k němu **splynutím dvou pohlavních buněk – ženského vajíčka a mužské spermie** ve vejcovodu. Vajíčko se uvolňuje do vejcovodu z vaječniku při ovulaci a pohyblivá spermie do něj proniká po pohlavním styku. Vajíčko je schopno oplodnění zhruba do 24 hodin po ovulaci, spermie si zachovává schopnost oplodnění v ženských pohlavních orgánech asi 2 dny. Antikonceptce, kontracepce (metody bránící početí) ovlivňují na různé úrovni alespoň jeden z těchto dějů.

Při pohlavním rozmnožování je na počátku ontogenetického vývoje (ontogeneze = individuální vývoj jedince) každého mnohobuněčného živočicha jediná buňka – oplozená vaječná buňka, zygota. Buňka **vzniklá spojením vajíčka a spermie** (obsahují každý pouze 23 chromozomů) je zygota, synkaryon, obsahuje 2 sady, 46 chromozomů. To je správný počet pro zdárný vývoj lidského života. Každý chromozom obsahuje tisíce genů a dítě zdědí polovinu genů od matky a polovinu genů od otce. Vajíčko je vždy nositelem chromozomu X, spermie nesou chromozom X nebo Y, tzv. sex – chromozom. Spermie je rozhodující pro určení pohlaví dítěte. Zda lze ovlivnit pohlaví dítěte není vůbec jisté.

Splynutím jader vajíčka a spermie se vytvoří buňka – zygota. Začíná embryonální vývoj – embryogeneze. Několik minut po oplození nastupuje rýhování, mitóza – za 30 hodin vznikají 2 dceřiné buňky – blastomery, po 70 hodinách je 32 buněk – blastocysty. Proces množení se zrychluje. Teprve 6. až 7. den po oplození doputuje oplozené vajíčko do dělohy. Čeká na něj ideální prostředí k „uhníždění“ – vysoká, prokrvená děložní sliznice – endometrium (pokud nedojde k oplodnění, odlučuje se v období menstruace). Blastocysta má schopnost zanořit se do děložní sliznice, implantovat,

nidovat. Účinkem estrogenu a progesteronu děložní sliznice dále bují a prosakuje. Až 40% embryí se neuhníždí a odchází s následnou menstruací. Většinou se žena ani nedozví, že byla chvíli těhotná. Blastocysta měří na konci 3. týdne asi 0,5 mm. Od okamžiku uhníždění začíná vajíčko čerpat výživu z děložní sliznice a z krevního oběhu matky. Blastocysta má dvě části, dvě buněčné vrstvy – zevní a vnitřní zárodečný list – ektoderm a entoderm. Z části, která je připevněná k děloze se vyvíjí placenta, pupečník a ochranné blány. Z vnitřní části se vyvíjí plod. Tento základ nazývaný embryoblast se dále rozdělí na tři zárodečné vrstvy, ze kterých vzejdou orgány. Oganogeneze je zahájena intenzivním růstem zárodku, který začíná dostávat rysy člověka. **Na konci 8. týdne**, kdy je embryogeneze dokončena, získává embryo lidskou podobu. **Je založen orgánový systém a vlastní vyživovací systém.** V 9. týdnu je velikost embrya zhruba 2,3 cm jako kulička hroznového vína, váží 2 gramy. Má hlavu větší než zbytek těla, vyvinuté srdce, prsty na rukou a nohou připomínající plovací blánu, zmizel pozůstatek ocásku. **Ve 12. týdnu se jedná o plod**, váží 8 až 14 gramů a měří 6 centimetrů. Pohybuje prsty, udělá pěstičku, čůrá, otvírá a zavírá ústa, rostou mu nehty. Plod roste velmi rychle a vyvíjí se jeho orgány plíce, játra, ledviny, pohlavní orgány, dochází k vývoji očí, očních víček, nosu, uší a rtů. Tyden po týdnu probíhá další vývoj a růst plodu. Ve 39. týdnu je miminko vyvinuté a donošené, životní funkce můžou fungovat samostatně, kdyby se narodilo.

Pokud žena vyprodukuje dvě vajíčka, mohou být tato vajíčka oplodněna dvěma spermii a vznikají **dvojvaječná dvojčata**. Každé se vyvíjí samostatně a každé má svoji placentu. Mohou to být děvčata i chlapci. **Jednovaječná dvojčata** se vytvářejí z jednoho vajíčka, to je oplodněno jednou spermii. Tato dvojčata jsou geneticky identická a mají pouze jednu placentu. Mohou to být pouze dvě děvčata nebo pouze dva chlapci.

Diagnostika. Na těhotenství nejčastěji upozorní **vynechání menstruačního krvácení**, po němž se provádějí jednoduché a spolehlivé testy, které umožňují časně prokázat těhotenství – **hCG humánní choriogonadotropin**, který produkuje v průběhu těhotenství placenta. Tvoří se již několik dnů po oplodnění budoucím základem placenty. V době, kdy je termín menstruace, ale nastalo otěhotnění. Jeho výskyt v moči a krvi dává jasnou odpověď, že se jedná o těhotenství, Gravitest. Nápadné jsou též některé změny při **gynekologickém vyšetření** např. **Gaussovo znamení** (pohyblivost děložního čípku proti děložnímu tělu). Později je možné **vyhmatání části plodu** a zaznamenání jeho **pohybu a srdečních ozev**. Těhotná žena je pravidelně sledována, kromě gynekologického vyšetření se sleduje **tělesná hmotnost, krevní tlak, moč, glykemie a genetické vyšetření**. Důležité je rovněž opakované ultrazvukové vyšetření.

Během těhotenství probíhají kromě vývoje zárodku (embrya) a plodu (fetu) výrazné

změny v organismu matky. Těhotenství je spojeno se **změnami téměř všech orgánových systémů**. Fyziologické, biochemické a anatomické změny **odrážejí adaptaci organismu ženy** na nároky vyvíjejícího se plodu, adaptační změny zabraňující poškození mateřského organismu v průběhu těhotenství, porodu nebo šestinedělí. Adaptační změny jsou obvykle reverzibilní a vracejí se na původní úroveň před těhotenstvím za několik měsíců po porodu nebo ukončení kojení (laktace). Dochází ke změnám v ***krevním oběhu** – zrychlení srdeční činnosti, zvětšení objemu tekutin, útlak pánevních žil rostoucí dělohou se zhoršením odtoku krve z dolních končetin, způsobuje ***křeče v nohou, otok a křečové žíly**. Častým problémem jsou ***hemoroidy**. ***V krvi** – anemie. ***V zažívání** – pálení žáhy, zácpa. Častější je ***tvorba zubního kazu**. ***Psychické změny**. ***Změny v hormonální oblasti**. Nejvýraznější změny jsou patrné na ***pohlavních orgánech** – vymizí menstruační krvácení, dochází k výraznému zvětšení dělohy z 60 g až na 1 kg, pohlavní orgány jsou překrveny, zvětšují se prsy a jejich bradavky, zvyšuje se pigmentace prsních dvorců. Zejména zpočátku bývají ***ranní nevolnosti (vomitus matutinus)** a změněné vnímání chuti.

Porod – děj, při němž plod opouští spolu s placentou a plodovými obaly dělohu. Probíhající přirozenou cestou se dělí na tři doby. **První porodní doba, otvírací** – rozšiřují se porodní cesty děložní hrdlo a branka, trhá se amniotický vak a odtéká plodová voda. **Druhá porodní doba, vypuzovací** – představuje vlastní vypuzení plodu. **Ve třetí porodní době** dojde k porodu placenty se zbytkem pupečníku a plodových blan. **Porodní síly** – podílejí se na vypuzování plodu, patří k nim stahy kontrakce dělohy, břišní lis a aktivní činnost rodičky v druhé porodní době. Porod trvá několik hodin, je o něco delší u prvorodiček a je ovlivňován i vedením porodu a event. podáváním léků. Důležité je sledování plodu během porodu – poslech srdečních ozev plodu stetoskopem, kardiotografie, tlumení silných bolestí, ovlivňování činnosti dělohy a nástřih (episiotomie). Za určitých okolností je nutné provést porod kleštěmi (forceps) nebo přikročit k porodu císařským řezem (sectio caesarea). Za porod se považuje ukončení těhotenství po 36 týdnech trvání bez ohledu na stav plodu, dítěte. Stav novorozence po porodu se hodnotí pomocí Apgar skóre. Jedná se o bodové hodnocení zdravotního stavu novorozence v 1., 5. a 10. minutě po narození, celkové hodnocení je v rozmezí 0 až 10 bodů. Hodnotí se: ***srdeční frekvence, *dechová aktivita, *barva kůže, *svalový tonus, *reakce na podráždění**. Každá z funkcí se hodnotí 0–2 body, maximum je 10 bodů. Skóre 7 a více je normální, důležité je skóre v 5. minutě. Při nižším skóre je nutné další vyšetření resp. péče o novorozence.

Jak jsem se stal devizovým turistou v čase hlubokého socialismu, aneb konečně za železnou oponou

Jednu trasu jsem si ale v Benátkách udělal, a to bylo v podvečer. Odjel jsem na ostrov Lido. Věděl jsem totiž, že v 19 hodin se zavírají městské i soukromé pláže. Na městské pláži, která sice byla placená, ale v tuto dobu již opuštěná, byly k ukrytí před sluncem malé chýše z rákosu. Tady jsem v jedné přespál. Nikdo nepřišel, ale i ostatní přístřešky byly obydleny i mileneckými páry. Unaven jsem se vyspal dobře. V šest ráno

jsem již procházel ostrov a v jednom obchodě jsem si koupil pečivo a litrovou láhev limonády. Začalo být teplo a slunce se rozhodlo snad všechny Procházkou jsem se dostal opět k této pláži, ale u vstupu již seděl výběřčí a přiděloval za poplatek jednotlivé rákosové přístřešky.

Zde došlo ke zkratovému jednání z mé strany. Zaslechl jsem češtinu kousek od výběřčího. Dvě mladé ženy si sdělovaly něco v tom smyslu, že to vstupné je dost drahé a dávat za to tisíce... A v tu chvíli zkrat a já přistoupil k okénku a podal a v ruce jsem držel 1000 lir. Spustil jsem na něj češtinou:

„Dobrý den. Já jsem tady jen na chvíli.“

On: „sí, sí“.

Já: „Potřebuji se trošku opláchnout.“

Když budete tak laskavý a dalmi klíček od skříňky na věci.“

Ještě chvíli BENÁTKY a pak FLORENCIE a PISA

On: „sí, sí“.

Já: „Myslím, že tak dopoledne bych tady strávil. Potom si skočím na oběd a pojedu zase do Benátek na prohlídku. Klíček pochopitelně vrátím.“

On: „sí, sí“. A vzal si ode mě těch 1000 lir, což byla cena na dopoledne. Ovšem nejhezčí bylo to, že ta jedna žena se otočila k té druhé a pravila: Všimla sis, on ten Ital umí Česky.“ Tomu Italovi bylo úplně jedno, co jsem si drmolil. Viděl 1000 lir a vše mu bylo jasné.

Lodí jsem se vrátil na nábřeží v Benátkách a jelikož jsem byl odpočatý, tak jsem se rozhodl, že pobudu do noci a pojedu do Florencie opět tak, abych přijel do města po ránu. Nyní jsem měl čas, a tak jsem šel po nábře-

ží na konec, kde byla vojenská základna. U ní park a o kousek dál restaurant. Najedl jsem se.

Vracel jsem se uličkami a mosty zpět a opět došel oklikou na nábřeží ke stánkům, kde se prodávají různé druhy suvenýrů, gondol. Gondola je dřevěná loďka, typicky 10 m dlouhá, s plochým dnem a charakteristickými kovovými zobci na přední i na zádi. Zobec na přední má tvar labutího krku, vybíhá v jakousi sekuru a slou-

ží také jako protiváha gondoliéra.

Ovšem já myslím ty, které působí jako chytač prachu na poličkách, ve vitrínách a podobně. Prodávají se gondoly hrací, svítící... nic nedělající, které jsou nejlacinější.

U stánku stála středně silná a středně stará Češka a hovořila se svým protějškem o nákupu tohoto suvenýru. Padaly otázky. Kterou koupit mladým. Tahle je za 1000 lir a tahle zase hraje, ale nesvítil... No a jak tam stojím a na sobě triko Swissminiatur říkám: „Kupte všechny, budou si je moci měnit“. Dáma se vytřeštila a k manželovi pravila: „Ježišmarjá, pojď pryč, víš že máme zakázáno mluvit s emigranty“... Co dodat. Po noční procházce jsem sedl na vlak a přešel do města s mostem...

FLORENCIE

Florence, hlavní město italského Toskánska, leží na řece Arno a světoznámá je především díky své architektuře a umění z dob středověku a renesance. Dá se dokonce říci, že ve městě se nachází až třetina všech kulturních pokladů Itálie. Ve středověku byla Florencie centrem obchodu a umění a také jedním z nejbohatších měst vůbec, proto byla přezdívaná „Athény středověku“. Největší rozkvět ale zažívalo město až v 15. a 16. století, kdy zde vznikla renesance a k moci se dostal rod Medicejských. V letech 1865 až 1870 byla Florencie dokonce hlavním městem celého Italského království a o tom se ví málo. Florencie na mě působila impozantně a vstřebával jsem zážit-

ky. Navštívil jsem, co se dalo a nechal obroušené tenisky v jednom z košů. Šáhl jsem si na kance a v podvečer se vydal zase k nádraží, protože jsem chtěl navštívit tu italskou „křivárnu“, věž v Pise...

PISA

Je zajímavé, kolik dnů jsem vydržel s pospáváním ve vlaku. Je faktem, že jsem i při odpočinku někde na lavičce trochu oddechoval na

hlas. Byl asi na mě zajímavý pohled, protože jsem měl ruksáček coby cestovní zavazadlo na břiše a držel jsem ho jak mimino před odebráním Herodesem.

Tak jsem vyrazil před setměním ulic, která byla lemována pomerančovými. Jíst se ovšem nedaly. Byly dost hořké. Šikmá věž je vysoká 55 metrů a nápis poznamenává, že stavba byla započata v roce 1174. Protože však kalendář v Pise předbíhal konvenční datování o rok, je skutečným datem počátku stavby rok 1173. Věž ostatně až do druhé poloviny 14. století neměla zvláštní prostor pro zvo-

ny. Kdyby nebyla nakloněná, tak bych tam asi ani nejel. Možná, že spoustu lidí by nezajímala. Zdolal jsem 294 schodů v náklonu 4,33 metru od kolmice.

Když jsem se vracel na noční vlak, tak jsem si všiml, že koleje na nádraží jsou přichyceny hřebíky. Sice velkými, ale hřebíky. No to bude cesta do věčného města. Cesta trvala na nádraží Termini zhruba 6 hodin. Příjemné.

Osmá část ze seriálu vzpomínek Karla Hybše na cesty za železnou oponu

Tip na výlet

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM TECHNIKA V DIKTATURÁCH

Že nebylo jednoduché cestovat za tzv. železnou oponu, ukazuje výstava „Technika v diktaturách“, která začala 23. října 2019 a bude k vidění až do 28. června 2020.

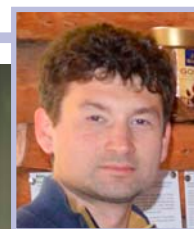
Výstava Národního technického muzea představuje v zajímavé instalaci techniku z dob totalit v letech 1939–1989. Přístroje, které napomáhaly fungování politického režimu. Mezi 140 exponáty jsou k vidění např. předměty zabavené při pokusech o ilegální přechody hranic, zařízení používaná při sledování disidentů nebo nástrojové vybavení undergroundových skupin.

Výstava je rozdělena do 11 nosných témat. Jsou to především Oficiální propaganda a zbraně Třetí říše, Operativní a sledovací technika, Oficiální hudební průmysl, Problém porodnosti a výstavby panelových sídlišť a Výzbroj Československé armády. Vystaveny jsou zde např. originální kamuflovaná sledovací zařízení používaná při sledování disidentů nebo cvičná jaderná mina ze 70. let 20. století. Návštěvníci si sami mohou zkusit, díky funkční replice sledovacího kočárku, práci tajného agenta či roli sledovaného „objektu“.

Jan Buchta

Generální ředitel Národního technického muzea Mgr. Karel Ksandr (vpravo) zahajuje vernisáž výstavy

V polských Kowarech je to jako v pohádkovém snu

Polská strana Krkonoš má návštěvníkům co nabídnout. Hluboké lesy, termální prameny, letoviska, relaxační zařízení, množství historických památek roztroušených po celém regionu. Ve městě Kowary najdete jejich miniatury

OBŘÍ MINIATURY

Zmenšeniny v měřítku 1:25. Miniatura kostela je ale vyšší než vy. Modelů je tu skoro 60. Jedná se o areál bývalé fabriky. Majitel v parku vytvořil imaginární krajinu, kde se setkávají zámky, panské rezidence, hrady, radnice, měšťanské domy s kostely a katedrálami. I přehrady z Karpacze tu najdete. Většina stojí na volném prostranství, část je ukrytá v budově, kde je kavárna s cukrárnou a obchod se suvenýry.

Prvním modelem byl tyrolský kostel v Mysłakowicích. Prohlédněte si jeho dlažbu složenou z dvou a půl tisíce kamének. Zaujme Vás práce na fasádě nejkrásnějšího dolnoslezského zámku Książ. Délka miniaturního monumentu je 14 metrů, šířka 6 metrů a výška 4,5 metru.

LEGENDA O ZLATÉM POKLADU

Za války zde sídlilo SS. Průvodci vykládají historii všech objektů se u tajemného zámku zastavují nejdéle. Nedaleko od zámku je v horském tunelu prý ukryt vlak se zlatem, možná s jantarovou komnatou. Kolem modelu vedou kolejnice, na nich se pohybuje ozbrojený vlak s německými vojáky. V prodej-

Český Frýdlant

ně suvenýrů nabízejí za 80 zlotých/20 euro miniaturní „zlaté“ cihličky se symbolem říšské Deutsche Bank.

BACHŮV ORIGINAL

Jedním z nejúchvatnějších modelů je cisterciácká katedrála v Krzesowě. Zní tu originál nahrávky J. S. Bacha v podání krzesowských varhan. Všechny modely jsou naprosto precizní, s mnoha detaily. Modely jsou doplněny figurkami, ani nerozpoznáte, že se jedná o hračky.

ČESKÉ MINIATURY

Na modelech pracují lidé z různých uměleckých oborů – většinou jsou absolventy Sdru-

Foto: Vratislav Konečný

žení škol uměleckých řemesel v Cieplících u Jelení Hory.

Z tohoto parku miniatur pak v dále uvidíte skutečnou Sněžku.

Od modelu stanice na Sněžce uvidíte v dále Sněžku skutečnou. Nejsou tu ale jen polské památky, nádherně je provedený český zámek Frýdlant, zámky ve Vrchlabí, nebo v Hostinném. Skvostně je provedena část starého města v Jelení Hoře, svatyně Wang v Karpaczi, zřícenina hradu Chojnik...

Výklady v českém jazyce zaberou asi hodinu. V kase berou českou měnu a vracejí v korunách. Z Pomeznic bud je to sem asi 12 kilometrů. Tak šťastnou cestu.

Zážitky předškoláka

ŽÍŽALA BÁRA

Jmenuji se Honzík, Honzík Buchta. A to je slavné jméno. Můj táta je totiž fotograf. Věnuje se železnici a lidem kolem ní. Všem. Ať už stojí s červenou čepicí a zelenou plácačkou na peronu, nebo sedí za řídicím pultem lokomotivy, či se prohání s „ještěrkou“ plnou odeslaných balíčků například nedávno pro Ježíška. Ten můj byl prima! Přinesl mi spoustu dárečků... Anebo opravují koleje, elektrické vedení, vagony a také lokomotivy. Vždyť to je velice náročná práce. A já to všechno chci ukázat společně s žížalou Bárou, kterou vyrobila a nám dětem z naší školky zapůjčila do opatrování naše šikovná paní učitelka.

Je mi pět let a za chvíli půjdu do školy. To už bohužel bez žížalky, a právě proto ji musím už nyní ukázat co nejvíce z toho, co zažívám s tatínkem při jeho cestách za lovem fotografií. A také s maminkou, když se sestrou vyrazíme na rodinný výlet nebo na návštěvu k příbuzným.

Napřed ji však vezmu na výlet po okolí. Nejprve na kole... to bude potřebovat přílbu, ale po-

časí nám příliš nepřeje, tak zkusíme autíčko. Je však bez střechy, ani zde si tedy tepla moc neužijeme. Tak požádám rodiče, ať nás vezmou tím skutečným, velkým a v zimě dobře vytápěným. Vzal bych Báru taky na lyže do hor, do Jeseníků, kam se chystáme, ale když nemá nožičky, lyžovat

Jan Buchta, jr.

ji asi nenaučím. Možná snowboard... to by šlo.

Lyžovat se však chystáme až koncem měsíce, a co budeme dělat do té doby? Vařit s maminkou nemůžeme, upatlala by se. Ta žížala, přece... A Bára je plyšáček, roztomilý, moc roztomilý plyšáček – tak nemůže.

Vyrazíme tedy s tatínkem řídit lokomotivu, přehodit výhybku, zabrzdit vagon a pozdravit pána nebo paní v uniformě ajz...ajzb...ajzboňáka. Tatínek fotografuje, my s Bárou si to užíváme.

Čas letí a já se s Bárou musím rozloučit, vždyť už se na ni těší další děti z naší školky. A já... a já se těším na jejich zážitky, až si o nich budeme povídat.

Převyprávěl –mis–

A co váš předškolák (samozřejmě i předškoláčka), milí čtenáři? Podělte se s námi, napište nám jejich zážitky.

NABÍDKA REKREACE v apartmánovém domě ORION v r. 2020

ŘECKO, Leptokarie, Olympská řiviera

Kontaktní osoba:

Daniela Švábová
tel.: 972 241 920
mob.: 737 275 107

POBYTY JSOU URČENY POUZE ČLENŮM OSŽ (všem bez rozdílu zaměstnavatele) a jejich rodinným příslušníkům. Objednávky budou zpracovávány postupně tak, jak budou docházet na mezinárodní oddělení OSŽ.

Ceny jsou dotovány z prostředků ODBOROVÉHO SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ.

Žadatel použije k objednávce rekreace formulář „Závazná objednávka rekreace v apartmánovém domě ORION v Řecku v roce 2020“, který je součástí nabídky.

Závaznou objednávku potvrdí žadatel předseda ZO OSŽ, který tím potvrzuje jeho členství v OSŽ. Bez tohoto potvrzení (razítka a podpis) nelze poukaz s dotací z prostředků OSŽ poskytnout.

Vyplněnou a potvrzenou objednávku zašle žadatel na adresu:

Odborové sdružení železničářů mezinárodní oddělení
Dům Bohemika
Na Břehu 3
190 00 Praha 9 - Vysočany

Závaznou objednávku můžete také zasílat naskenovanou e-mailem na adresu: daniela.svabova@osz.org V tom případě již originál NEPOSÍLEJTE poštou.

APARTMÁNOVÝ DŮM ORION

Poloha: apartmánový dům se nachází v klidné části Leptokarie nedaleko hlavní turistické třídy Metaxa.

Pláž: je vzdálená cca 10 min. chůze, prostorná, písčito-oblázková s pozvolným vstupem do vody.

Ubytování: 2 až 4lůžkové apartmány s kuchyňským koutem, (základní nádobí, vařič, lednice), klimatizaci (v ceně poukazu), koupelnou (WC, malá vana nebo sprcha) a balkónem se zahradním nábytkem. Každý pokoj je při nástupu vybaven lůžkovinami, ručníky, mýdlem a toaletním papírem, možnost připojení WiFi. Výměna ložního prádla nebo ručníků během pobytu se neprovádí. Průběžný úklid apartmánu si provádějí účastníci samostatně. Přidělení konkrétního čísla pokoje není garantováno.

Stravování: vlastní, nebo lze zajistit za zvýhodněnou cenu na místě prostřednictvím delegátů cestovní kanceláře CK Margaritopoulos (cena 1 stravenky na oběd nebo večeři je cca 7€).

Náš postřeh: výhoda klimatizace a umístění moderního apartmánového domu, v klidné části a přesto v blízkosti hlavní promenády.

Doprava: letecky do řecké Soluně se Smart Wings (doba letu cca 2 hodiny). Odlety z letiště Václava Havla v Praze. Z letiště v Soluni do místa pobytu a zpět na letiště při odletu je zajištěn transfer klimatizovanými autobusy za asistence delegátů CK (doba jízdy cca 1,5 hodiny).

Předpokládaný letový řád: odlet z Prahy ve 12.40 hod. a přilet zpět do Prahy v 17.40 hod. Změna letového řádu vyhrazena.

Součástí pobytu je pro zpestření zařazen „Řecký večer“ v blízkosti Leptokarie. Jeho náplní je večerní posezení u výborných řeckých specialit, podávaných formou švédských stolů a vína Retsiny, provázené vystoupením tanečního souboru v tradičních řeckých krojích. V průběhu večera se můžete zapojit spolu s řeckými tanečnicemi do zábavy.

Turnus	Termíny	Počet dní	Cena za osobu
1.	08.06. – 18.06.	11	7 200,- Kč
2.	18.06. – 29.06.	12	7 900,- Kč
3.	29.06. – 09.07.	11	8 300,- Kč
4.	09.07. – 20.07.	12	8 800,- Kč
5.	20.07. – 30.07.	11	8 300,- Kč
6.	30.07. – 10.08.	12	8 800,- Kč
7.	10.08. – 20.08.	11	8 300,- Kč
8.	20.08. – 31.08.	12	8 800,- Kč
9.	31.08. – 10.09.	11	7 900,- Kč
10.	10.09. – 21.09.	12	6 900,- Kč

1. turnus – RELAX pobyt

Tak jako v loňském roce jsme připravili RELAX pobyt. Relaxační cvičení s prvky jógy – posílníte svaly, protáhnete si bolavá záda a klouby. Pobyt pod dohledem zkušené cvičitelky, předpokládá se absolvování 18 cvičebních lekcí. Za relaxační cvičení příplatek 500 Kč, do poznámky v přihlášce napsat Relax.

Slevy:

- děti do 12 let s dvěma dospělými osobami na pokoji sleva 2.000,- Kč.
- děti do 2 let bez nároku na lůžko, stravu a na sedačku v letadle cena 300,- Kč.

V obou případech rozhoduje datum návratu z rekreace.

Cena zahrnuje: letenku vč. letištních tax a dalších poplatků, ubytování s klimatizací, transfer z letiště na místo a zpět, služby delegáta, „Řecký večer“ s občerstvením a komplexní cestovní pojištění.

Cena nezahrnuje: stravování

Stornopoplatky:

Výše odstupného nad 35 dnů před stanoveným odjezdem 10% ceny zájezdu, minimálně 300 Kč

- ve lhůtě 35-30 dnů 25% ceny zájezdu
- ve lhůtě 29-15 dnů 50% ceny zájezdu
- ve lhůtě 14-3 dny 80% ceny zájezdu
- ve lhůtě méně než 3 dny 100% ceny zájezdu

SILVESTROVSKÉ DOZVUKY

aneb každý den s humorem I v novém roce!

O cestování

Víte, proč na zimu ptáci odlétají na jih? Protože pěšky je to daleko.

O sportu

Přijdou do baru hokejista a fotbalista. Hokejista: „Whisky s ledem!“ Fotbalista: „Whisky s trávou!“

Říká kamarádka kamarádce: „Ten Tvůj má velice pěkné zuby.“ Ta odvětila: „Jo, jo, má... ale ty, co měl, než začal hrát hokej, taky nebyly nejhorskší!“

A na závěr:

Mějte se krásně, pohodově a vždy pracujte na sto procent – 12% v pondělí 23% v úterý

40% ve středu 20% ve čtvrtek a 5% v pátek...

A nezapomeňte – **Carpe diem po celý rok 2020!**

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Stanislav Knejp – ČSKD Intrans

František Záděra – OHL ŽS EES

Hana Lejsková – ŽOS Nymburk

Lubomír Kučera – ŽPSV OHL

Marie Zahradníčková – Skanska

Jana Mücková – DZ Přerov